

Sangha po Buddhově maháparinirváně, rituál v buddhismu

Gregory Schopen – archeolog a buddholog, bádání o raném buddhismu je poznamenáno textualismem – obrací pozornost k archeologickým objevům jako ke zdroji informací o životě rané sanghy, upozorňuje na řadu mýtů ohledně života rané sanghy:

- Mniši prý nemají osobní majetek (kromě několika věcí denní potřeby) – Schopen dokládá nálezy mincí v kláštorech
- Mniši v rané sangze se neúčastnili rituálů, raný buddhismus byl „filosofií či etikou bez rituálu“ – příkladem je několik rituálů, které byly provozovány i v rané době

Vihára – buddhistický klášter

Stúpa – mohyla s ukrytými ostatky, případně texty

Významná centra:

Adžanta a Ellora, Bhárhut, Sánčí

Čaitja – svatyně, skalní chrám se stúpou uprostřed

Púdža – rituál (v hinduismu – spojeno s obětí, v buddhismu – především vzdání úcty)

Upósatha – dolsova „půst“, mniši zpytují svědomí, vyznávají se z přestupků proti *vinaji* – řád pro mnichy a mnišky

Prátimókša – soupis přestupků proti *vinaji*,

Vésakh – oslava Buddhových narozenin, nirvány a velkého vyvanutí

Normativní vs. žitá podoba náboženství – kult lokálních božstev:

jakšové - jakšas/jakšíní

gandharvové

nágové

Literatura:

Bělka, Luboš (ed.) – Kováč, Milan (ed.). *Normativní a žité náboženství*. Brno - Bratislava : Masarykova univerzita - Chronos, 1999.

Bělka, Luboš. „Karmický a nirvánický buddhismus jako normativní a žité náboženství“, in:

Bělka, Luboš - Kováč, Milan (eds.). *Normativní a žité náboženství*. Brno - Bratislava : Masarykova univerzita - Chronos, 1999, s. 115-124.

Bělka, Luboš - Berounský, Daniel. „Burjatský buddhistický obřad "Předložení tisíce offěr" u stúpy Dašigomon“. *Religio : Revue pro religionistiku*, Brno : Česká společnost pro studium náboženství Brno, 1/2001, s. 25-50.

Miltner, Vladimír. *Vznik a vývoj buddhismu*. Praha: Vyšehrad 2001, s. 93-141.

